

FORSIKRING OG FRIVILLIGE

- UDDRAG FRA TEMADAGEN DEN 21. MAJ 2015

Næsten 100 personer havde tilmeldt sig Danske Risikorådgiveres temadag om forsikring og frivillige den 21. maj 2015. Dagen bød på ny viden, et spørgelystent publikum og hyggeligt gensyn med kollegaer.

Af [Jeanne Sneftrup Jensen](#)
JS Kommunikation,
konsulent for Danske
Risikorådgivere

Yderligere informationer om
frivillige kan findes på Arbejds-
skadestyrelsens hjemmeside:
ask.dk

Preben Hansen fra Arbejdsskadestyrelsen fastslog, at alt frivilligt arbejde er sikret gennem arbejdsskadesikringsloven, men at der i hvert tilfælde er en interesseafvejning i forhold til om arbejdet har en nytteværdi. Hvis et stykke arbejde ingen nytteværdi har, er den frivillige ikke sikret og modsat hvis arbejdet har en nytteværdi, er den frivillige sikret under arbejdsskadesikringsloven. *Der vil altid ligge en konkret vurdering af den enkelte arbejdssituation*, understregede Preben Hansen.

En af deltagerne savnede en beskrivelse af nytteværdibegrebet, da der hersker tvivl om, hvornår de frivillige er dækket af kommunens forsikring. Preben Hansen forklarede, at det er en interesseafvejning om hvorvidt det er den frivillige, der selv har en interesse i at lave et stykke arbejde eller om det er den anden part (kommunen), der har en interesse i, at arbejdet bliver udført. *Nytteværdibegrebet har forandret sig over tid, og der har været forskellige opfattelser af begrebet, og det er derfor, vi går ind og laver en konkret vurdering af det enkelte tilfælde*, forklarede Preben Hansen.

Når skaden rammer den frivillige

Der er huller i forsikringsdækningen både for den frivillige og den eller det den frivillige måtte forvolde skade på, indledte Claus Tønnesen fra Forsikring og Pension.

Der er en række ting, der er fornuftige for den frivillige at gøre kommunen klart, inden han/hun påtager sig frivilligt arbejde. Kommunen bør også oplyse den frivillige om, hvordan denne er sikret gennem kommunens ansvarsforsikring.

Når den frivillige pludselig bliver ramt af en skade, kan den private ulykkesforsikring i nogle tilfælde gå ind og dække.

Men der er mange borgere, der ikke er klar over, at selvom man har tegnet en fritidsulykkesforsikring, så dækker den ikke, hvis man fx hjælper naboen med at lægge tag, og man kommer til skade. Det bliver anset som et stykke arbejde og hører derfor ikke under fritidsulykkesforsikring. Man bør derfor anbefale de frivillige at tegne en heltidsulykkesforsikring, så de altid er dækket.

En af deltagerne konstaterede, at *det er svært for kommunerne at finde ud af, hvad der er en frivillig indsats og hvad der er et frivilligt arbejde. Derfor ville en forsikring af frivillige ville løse en del af de problemstillinger, kommunerne kommer i, når det skal afgøres hvem der er sikringsansvarlig.*

Advokat Jacob Fenger fra Holst advokater skulle fortælle os lidt om kommunernes risici i forbindelse med brug af frivilligt arbejde.

Som udgangspunkt må kommuner ikke begunstige enkeltpersoner eller grupper. Så når kommunerne vil forsikre frivillige, siger Statsforvaltningen at der sker en begunstiging af disse. Derfor er det på nuværende tidspunkt ikke muligt for kommunerne at forsikre den eller de frivillige. *Jeg mener dog, at der bør være et krav til kommunerne om at informere de frivillige om loven, da mange fejlagtigt tror at de er dækket af kommunens forsikring*, fortalte Jacob Fenger.

Serviceovens § 18, siger at kommunerne skal samarbejde med frivillige og frivillige organisationer. Spørgsmålet er så om forsikring af frivillige kan rummes i § 18? Det mener Statsforvaltningen ikke, og de har afgjort at det ikke er lovligt, og at der sker en ikke-lovlig begunstiging af enkeltpersoner.

Det kan være vanskeligt at forstå, hvorfor kommunerne ikke må forsikre frivillige, da de jo yder en kæmpe hjælp til kommunerne, afsluttede Jacob sit første oplæg med inden frokost.

Kommunernes ansvar for børn

Efter frokost skulle Jacob Fenger holde oplæg om kommunernes ansvar og forsikringsmuligheder for børn i kommunernes varetægt.

Folkeskoleloven redegør for, hvordan man skal føre tilsyn med folkeskoleelever. En lærer skal holde opsyn med eleverne 10 min. før undervisningsstart. Som kommune er det godt at have en plan for hvordan man vil føre tilsyn, så er det sværere at blive ifaldet ansvar.

De steder hvor der er en forpligtelse, er der skønsmuligheder før man ifalder ansvar. Men hvor går grænsen? spurgte Jacob Fenger retorisk.

Blandt deltagerene på temadagen blev der delt mange erfaringer med tvivl om kommunens ansvar. Fx hvis et barn har forvoldt skade på en pædagog, går kommunen så ind og dækker? Eller hvis en række børn har smidt sten på personalets biler fra legepladsen. Hvem dækker det?

Kommunerne kan ikke ifaldes ansvar så længe tilsynspligten er på plads både når det gælder børn og unge, men også uledsagede børn, afsluttede Jacob Fenger.

Dagens sidste oplæg kom fra Contea, hvor Dorthe Albertsen og Karin Hornbøll førte os igennem en række fakta i forhold til Lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

Erstatningsansvarsloven § 23 gælder hvis hverken praktikanten eller arbejdsgiveren har forsikring. Men der hersker tvivl om hvordan loven skal tolkes. Contea tolker loven således, at den der planlægger arbejdet og træner praktikanten bærer ansvaret, fortalte Dorthe Albertsen.

Skadeeksempler

Det er sjældent, at arbejdstager kommer til at dække for en ulykke, da det er arbejdsstedets ansvar at man har fået den fornødne træning og introduktion til arbejdet og arbejdsstedet.

Det er svært for arbejdsgiver at få erstatning for skader, der er forvoldt af praktikanter. Man skal huske på, at virksomheden også får noget nytteværdi ud af praktikanten, og derfor også bærer ansvaret, fortsatte Dorthe Albertsen.

En deltager foreslår, at kommunerne får lavet en brochure eller vejledning til arbejdsgiverne, så de ved hvordan de er stillet i tilfælde af et uheld.

Danske Risikorådgivere vil gerne sige tak for gode oplæg og god spørgelyst fra deltagerne. Også en tak til Odense Kommune, som var vært for dagens arrangement.

Alle præsentationer fra dagen ligger på hjemmesiden under *Arrangementer*

Ifølge Arbejdsskadestyrelsen selv beskrives frivillig indsats som en indsats, der ikke har karakter af arbejde i lovens forstand. Arbejde i arbejdsskadelovens forstand forudsætter, at der består et tjeneste-/antagelsesforhold mellem arbejdstageren og arbejdsgiveren, og skal tilvejebringe en form for nytteværdi for arbejdsgiveren af enten fysisk eller immateriel karakter. Til afklaring om der er tale om arbejde eller frivillig indsats, skal der foretages en afvejning af følgende:

- Er der en instruktionsbeføjelse? Det vil sige, har arbejdsgiveren en ret til at lede og fordele arbejdet?
- Er der tale om et reelt stykke arbejde, hvor der er en nytteværdi?
- Skulle en anden have udført arbejdet, hvis den frivillige ikke havde udført arbejdet?
- Er der et ansættelseslignende forhold?
- Er der en fast vagtplan og skal der i tilfælde af fravær findes en afløser?